

Universitätsbibliothek Paderborn

**Statuta prouincialia et synodalia ecclesie Colonie[n]sis
(Köln)**

Colonie, 29. IX. 1492

Jte[m] delcaratio sup[er] mo[do] p[ro]ba[n]di et [con]standi de iniurijs
illatis p[er]sonis ecclesiastic[is] ecclesijs et monasterijs [contra] suos
iniuriatores p[ro]cedere vole[n]tib[us] [...] ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-30901

Alramus. ac. Alias statuta sy-
nodalia edita p bone memorie
Henricum nostrum predecesso-
rem sup tonsuris et vestibus clericalis
bus in aliqua sui pte in nostris statutis
synodalib⁹ declarauimus et extendum⁹
ad eos qui barbas statum clericalem nō
decentes nutrunt. Necnō ad eos qui
hastiludia in locis in quibus beneficiis/
necessitate exercent additis subtractis et
mutatis quibusdam sicut hec in t̄pis no-
stris statutis plenius continent. Quia
vero nōnulli in penas horum statutorum
et suis incidentes delictis quasi parum
imo nihil reputat nō officialia sus-
pensionis interdicti et excommunicati-
onis sententias in eisdem statutis p̄so-
latis quas incidentur absolutiones pete-
re et impetrare sic etiā q̄ quasi ex huius
modi facili impetratione recidivare cō-
tinue in penas sententiārum hm̄di non
fondant et prefatas sententias vlt̄spē
vit. Ipsi officiali nostro ne de cetero eos
qui in tales sententias suspensionis ini-
dicti et excommunicationis prolapso fu-
erint ab huiusmodi sententiis absoluere
re presumat omissa solennitate iuris q̄
cancetur q̄ tales absoluēti nō sunt sine
cautione iuratoria prestāda de patēdo
mādatis ecclesie. Et postq̄ tales presti-
terint cautionē eis in virtute huius in-
t̄mentūnūgatis q̄ de cetero ab his
propter quē has inciderunt sententias
absoluēbūt et aliter q̄ p̄missis obserua-
tiis p̄ oīa p̄dictos sic ligatos absoluēndi
a sententiis hm̄di a p̄dicto officiali no-
stro totalez adūmimus potestatem. Dar-
tum anno domini: M.ccc.xix. die do-
minica Innoacuit.

Declaratio sup modo probādi et cō/
stanti de iniuriis illatis psonis ecclesi-
asticis ecclesijs et monasterijs cōtra su-
os iniuriatores pcedere volentib⁹ fuit
statuta prūcialia ecclesie Colonijs:

Hlramus dei gratia sancte Lo-
loniensis ecclesie archieps sacri
imperij p Italia archicācellari⁹
Luz olim bone memorie Egilbertus
hoster predecessor in primo capitulo sta-
tutorum tunc synodaliū quod intitulat
cōtra eos qui manus in clericos vel p̄/
sonas ecclesiasticas injuriunt temere vi-
olentas quosdā pbandi modos p̄ quos
seu quos alterū ad minus probari cōst̄
flare debet et de iniectione hm̄di violē-
ta ad hoc q̄ p̄dictū statutū contra eos
editum seruat et ut expresserit sub his v̄
bis sc̄z Luz de iniectione hm̄di consti-
tit p̄ facti evidētiaz vel publicā famā
vel altā fidēz coraz loci ordinatio facit
ēndaz p̄ iuramentaz iniuriaz passi. si fur-
erit psona honesta et fide digna ant per-
testes. Et in statutis subsequentibus
que de iniuriis psonarū ecclesiasticarū
ecclesiastū ac monasteriorū et retū ecclē-
siasticarū seu ad eas vēl ad ea p̄inētē
um faciunt mentionēz modos probādi
non expresserit et contestandi in hm̄di
tamē statutis s̄dez probandi et cōtestā-
di modi p̄ multa tēpora puta p̄ quadra-
ginta annos et amplius necdūz huius-
modi statutis existentibus synodalibus
vērūz postq̄ per bone memorie henri-
ci⁹ predecessorē n̄m in prouinciali cō/
cilio congregato auctoritate et cōsenſu
huius prouincialis concilij ad ipaz no-
straz prouincia in omni forma modo ac
clansulis et tenoribus et penaruz adie-
ctonibus suis fuerit extensa et prouincia
facta usq̄ ad hec tempora sint ob-
seruati a nostris subditis pacifice et q̄e/
te. quia tñ ad nos noliter deuenit ap̄d
nōnullos in dubiū reuocari. an hec sub-
d. torū n̄ oruz obseruantia ex eo q̄ p̄
dicti modi probandi in prefato primo
capitulo dūxerat exp̄ssi sunt. s̄nt de ini-
re hacēt⁹ obseruata et in antea obser-
uanda. Nos minime ambigentes ut ec-
clesiasticis psonis ecclesijs et monaste-
rijs ac eaz reb⁹ cōtra multiplicēs iniurias

G. H.

Statuta

nius quæ frequenter ip̄is et multipliciter interrogantur celeri subueniref remedium. nec ip̄os p̄decessores n̄os in hac pte in odīs iniuriator̄ ad p̄bationes aliquas in qbus prorsus ad celere nō posset venire remedium. oppressorum remittere voluisse et ob hoc eisdē p̄bādi modos et cōstanti. cū eadē sit ratio primi et omnīum subsequeñtū statutor̄. et si quodāmo do nō expresserint fieri debere corundē p̄decessor̄ n̄oꝝ fuisse abſq; dubio volūtate. aut ēcīgī p̄ntis statuti de cōſilio et consensu dilector̄ in chroſto caplī et platorum n̄foruz decernimus dicimus et declaram⁹ iuris obſeruātiā p̄dictā rōnabilē ac intentioni predicator̄ cōdētū correspondentē. et ita debere a n̄is subditis sine p̄dictione q̄libz abſq; dubitatiōis serupulo de cetero obſeruari. Datū āno dñi. M.ccc.xxv.in vigilia beati rēmigij.

Lōtra iniquos malefactores appēdentes tadas an domos seu curtes hoīm at līsq; vijs et modis eis cōmūnātes ip̄osq; p̄ hoc grauit̄ exactionātes.

Altramus Quedā in his p̄tib⁹. put ap̄d oēs notoriuz ē abusio moleuit. q̄ qdā iniquat. filij duz ab aliqb⁹ q̄s sibi in aliquo iniuriatos aliqn̄. aut alias obnorios cōfigūt aliq̄ p̄dēt et iusticiā mirūtur fallaciter extorquere. ad sacerdotes aliq̄s accedunt qui bus p̄dicūt q̄ sub sacramentalis p̄fessionis titulo exponere desiderēt aliq̄ eis dem. ip̄is postea cōmittēdo. q̄ ip̄i sacerdotes abſq; illoꝝ noīm exp̄ſtōe seu certa denotione his quos sibi iniuriatos seu obnorios sic cōfigūt. dicāt q̄ aliq̄ deuenerēt ad ip̄os sacerdotes q̄ ip̄is dixerint q̄ qn̄ ip̄i p̄dictis iniquatis filios certas pecuniarū summas p̄ tales presbyteros trāſmitat eoz curtes grangias seu domos volēt incēdio deuastare. aut tadas quasdā eoz portis seu hostijs clam appendunt. in signuz q̄ domus tās

Walrami.

les grangias. seu curtes cōcremare p̄nāt. quin fm̄ eorum voluntarem aliq̄ summe pecunias eis soluāt et denū ad ip̄os accedunt presbyteros eis suum in hac pte dicentes propositum. his quoꝝ portis aut hostijs tadas appēderāt per ip̄os presbyteros indicādum sub sacramentalis cōfessionis nomine ut ē dīctū. Nonnulli etiā presbyteri nimia simplicitate īmo vera detenti ignorāt̄ cecitate sub cuiusdā pietatis et monitiōis sciente velamento. tales iniquatis filios circa talia audiūt et eorum sic sibi relatā eo q̄ hm̄i scelerati aſſerunt se talia sub sacramentalis cōfessionis titulo dicere ip̄is presbyteris sub hoc cōfessionis sacramentalis titulo recipiūt et se debere recipere estimāt et ea vlt̄erius abſq; illoꝝ sic cōfidentiū noīm expressione aut designatione apud illos a q̄b⁹ sic ip̄i extorquere cupiunt. exponūt et frequenter sic ab innoxīs pecunie extorquentur et sceleratis et noīis assignant. P̄tice rea qdā magis p̄niciſum ex ēp̄lo ē et grauius dolendum de quibusdā audiuim̄ sacerdotibus q̄ aliqn̄ et si nullus eis talia dixerit seu etiā aliq̄s tadas aliquorum portis seu hostijs nō appendent p̄ se tadas hm̄i appendent altos hocſiſe et sibi huius sacramentalis titulo. cōfessionis titulo retulisse neq̄ter confingentes et sic aliquando pecunias extorserunt. Nos itaq; ne tales homines periculosi de sua cōmodū reportēt nequitia. eorum qntuz possimus malicijs occurrere cupientes de nr̄i capituli cōſilio et consensu hoc fieri de cetero auctoritate p̄ntis statuti omnimode p̄hibem⁹ monentes vniuersos presbyteros nr̄e ciuitatis et diocesis ne si qua sibi talia occurrent sub titulo huius sacramentalis confessionis recipiat sicut nec recipere possunt. cum talia cōfessio p̄ quā exp̄ſte appetit nedum cōfitem̄telle aliqualiter a peccato abstinere. verum plane intēdere peccati flagiciū p̄petrā-